

ROLNICTWO DEMOKRATYCZNEJ REPUBLIKI WIETNAMU

Warunki przyrodnicze Wietnamu odznaczają się dużą różnorodnością. Ukształtowanie powierzchni północnego i środkowego Wietnamu jest zdecydowanie góryste. Południe kraju natomiast jest równinne. Góry rozciągają się wzdłuż północnych i zachodnich granic i w strefie środkowej. W środkowych rejonach Wietnamu ciągnie się na przestrzeni ponad 1000 km pasmo gór Annamskich, których wysokość sięga od kilkuset do 3000 metrów.

Wzdłuż morskiego wybrzeża oraz w rejonie dolnego biegu i delt największych rzek Wietnamu — Czerwonej na północy i rzeki Mekong na południu — rozciągają się równiny. Liczne rzeki tego kraju odznaczają się szybkim prądem, małą głębokością i obfitością progów.

Wietnam położony jest w pasie tropikalnym. Warunki klimatyczne w poszczególnych rejonach kraju są nie jednakowe. Pory roku rozróżnia się tu głównie według ilości opadów. Przeciętna ilość opadów wynosi w kraju około 2000 mm. Największa ilość opadów wypada w okresie od kwietnia — maja do września. W miesiącach jesiennych kraj nawiedzają tajfuny ogromnej siły.

Na południu kraju najcieplejszym miesiącem roku jest kwiecień (przeciętna temperatura +29°C). W tej części kraju w ciągu roku temperatura nie ulega zbyt dużym wahaniom, a w miesiącach zimowych obniża się jedynie o 3 do 5°. Natomiast w północnej części kraju wahania temperatury w ciągu roku są większe. W górach temperatura spada do 0° i niżej.

Gończy klimat, duża wilgotność powietrza, powodowana obfitością opadów i częstymi wylewaniami rzek, stwarzają warunki sprzyjające rozrastaniu się lasów tropikalnych.

Najczęściej spotykane w Wietnamie są czerwone gleby stepów podzwrotnikowych. Obok tego dużo jest gleb błotnych, bagiennych, w dolinach rzek spotyka się gleby aluwialne, bardzo urodzajne, a w górach przeważnie mało urodzajne gleby brunatne.

Rolnictwo stanowi podstawę gospodarki narodowej DRW. Około 90% ludności zamieszkuje na wsi i zajmuje się rolnictwem. Na podkreślenie zasługuje fakt, że w historii rolnictwa wietnamskiego główny wysiłek koncentrował się wokół obrony rolnika przed klęskami żywiołowymi, pociągającymi za sobą katastrofalne skutki głodowe. Były to głównie susze, powodzie, tajfuny, szarańcza, pomór zwierząt gospodarczych. Niektóre z tych żywiołów udało się poskromić rolnikom wietnamskim dzięki pomocy rządu DRW. Jednakże w dalszym ciągu stałą troskę wietnamskiego rolnictwa stanowią takie klęski żywiołowe, jak susze i powodzie. Walka z ich skutkami, to przede wszystkim budowa urządzeń nawadniających, całego systemu tam, zapór i kanałów. W ostatnich latach sieć systemów irygacyjnych objęła już pożądaną część wsi i osiedli.

Produkcja roślinna

Podstawową rośliną uprawną Wietnamu jest ryż, który jest głównym środkiem spożywczym ludności i zarazem przedmiotem eksportu. Ryż rośnie głównie na polach zalanych wodą i dlatego urodzajność poszczególnych rejonów zależy przede wszystkim od stopnia ich nawodnienia. Rejony dolnego biegu rzek Czerwonej i Mekong, objęte systemem nawodnienia i zasobne w urodzajny il, stanowią główne tereny uprawy ryżu. Na polach nawodnionych i położonych w sprzyjających warunkach klimatycznych zbiera się ryż 2 razy do roku, tzw. ryż urodzaju 5 i 10 miesiąca.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że różnorodność warunków przyrodniczych wpływa nie tylko na różnorodność gatunków i odmian ryżu, ale również na system upraw pól ryżowych. W DRW wyróżnia się 4 systemy:

- na polach wysoko położonych, uprawianych w okresie sezonu deszczów (dla ryżu 10 miesiąca)
- na polach uprawianych w suchych okresach roku i zraszanych deszczami naturalnymi (dla ryżu 5 miesiąca)
- na polach, na których zbiera się plon dwukrotnie, przy wykorzystaniu urządzeń irygacyjnych
- pola, na których w październiku zbiera się ryż, a w maju warzywa.

Istnieją znaczne różnice w plonach ryżu w poszczególnych rejonach kraju. Decydujący wpływ na wysokość plonów ryżu wywierają: system irygacyjny oraz nawożenie. Czynniki te dają się łatwo wyodrębnić przy porównaniu rejonów objętych urządzeniami irygacyjnymi z rejonami, na których takich urządzeń brak. Podobnie decydujący wpływ ma nawożenie, zwłaszcza fosforowe i azotowe. Nawożenie organiczne stosuje się głównie przy uprawie rozsady ryżu.

Warto w tym miejscu podkreślić, że w obecnych warunkach, kiedy Wietnam jest sztucznie podzielony na dwie części, przed DRW stoi szczególnie pilne zadanie zapewnienia niezbędnej ilości ryżu. Wychodząc z przeciętnego spożycia ryżu, przypadającego na jednego mieszkańca w ilości 300 kg, to jedynie dla celów zaopatrzeniowych ludności potrzeba 3,39 mln ton, co oznacza przekroczenie stanu zbioru ryżu z okresu przedrewolucyjnego na obszarze DRW. Problem ryżowy jest więc przedmiotem szczególnej troski Rządu i Partii Pracujących DRW.

Zadanie to rozwiązywane jest w DRW drogą uprawy ziem leżących od dłuższego czasu odlegiem przy pomocy odpowiednich maszyn, drogą odbudowy starych i rozbudowy nowych urządzeń irygacyjnych, drogą chemizacji rolnictwa, doboru odpowiednich odmian i wdrażania — tam gdzie warunki na to pozwalają — systemu dwukrotnego zbioru w ciągu roku. Szczególną trudność przy uprawie stanowią tak zwane „białe strefy”, czyli obszary dawniej niedostępne dla Wietnamczyków i położone wokół punktów i urządzeń obronnych byłych władz kolonialnych. Zagospodarowanie tych obszarów, od wielu lat nieuprawianych, gęsto zarośniętych i w wielu miejscach zabagnionych, wymaga dużych inwestycji i ciężkiej pracy.

Kukurydza, pataty i manioka stanowią obok ryżu 4 podstawowe rośliny „chlebowe”. Rośliny te uprawia się z takim wyliczeniem, aby dostarczyły plon w okresie od marca do sierpnia, tj. w czasie, gdy w kraju odczuwa się brak ryżu. Uprawia się je wzdłuż brzegów rzek, na pochyłościach i na parcelach wyżej położonych. Po roku 1954 w obliczu zaostrzającego się problemu wyżywienia ludności, zwiększono powierzchnię uprawy tych roślin w celu otrzymania dodatkowych środków spożywczych i pasz dla zwierząt gospodarczych.

W niektórych okolicach Wietnamu uprawia się na większą skalę fasolę, soję, soczewicę i orzech ziemny jako rośliny jadalne i przemysłowe. Wysiewa się je na wysoko położonych parcelach, głównie jako międzyplon kukurydzy i ryżu, ze względu na ich własności wzbogacenia gleby azotem. Na ogół jednak warunki klimatyczne (wysokie temperatury) nie sprzyjają wysokim plonom tych roślin.

Istnieją natomiast dobre warunki dla uprawy takich roślin przemysłowych jak bawełna. Uprawa tej cennej rośliny była zaniedbana w okresie rządów kolonialnych, a w latach ostatnich nie tylko zwiększono powierzchnię bawełny, ale uzyskano większe plony. Gdy np. w roku 1942 powierzchnia plantacji bawełnianych wynosiła 9 000 ha przy plonie przeciętnym 150 kg oczyszczonego produktu, to w latach 1956—1960 powierzchnia pod bawełnę wzrosła do 25 tys. ha, a plon podniósł się do 300 kg. Jednocześnie zaczęto wprowadzać nowe odmiany o długim włóknie i systematyczną selekcję miejscowych odmian.

Jeden z poważnych produktów eksportowych DRW stanowi kawa. Największe plantacje kawy rozmieszczone są na wzgórzach graniczących z deltą rzeki Czerwonej. Cenną odmianą jest kawa „arabika”, odznaczająca się dobrym smakiem i aromatem. W przeszłości kawa uprawiana była głównie na plantacjach należących do większych obszarników. W czasie toczących się w Wietnamie wojen, plantacje te uległy częściowo zniszczeniu, częściowo zaniedbaniu. Po zakończeniu działań wojennych plantacje kawy w DRW wyniosły zaledwie 1 000 ha. W następnych latach zdołano przywrócić poprzedni stan oraz zorganizowano gospodarstwa państwowe, prowadzące głównie plantacje kawy.

Podobnie jak plantacje kawy również zostały zaniedbane uprawy herbaty, której powierzchnia została po roku 1954 znacznie zwiększona.

Wśród produktów eksportowych poważne miejsce zajmował w przeszłości kaczuk. Plantacje drzewa kaczukowego znajdują się obecnie w centrum zainteresowania rządu DRW.

Na uwagę zasługuje uprawiana w Wietnamie trzcina cukrowa, odgrywa ona rolę nie tylko surowca do wyrobu cukru, ale również bezpośredniego produktu spożywczego. Podobnie sprzyjające warunki przyrodnicze do uprawy zwłaszcza w niektórych okolicach kraju — mają plantacje palm kokosowych i tytoniu.

Tradycyjnym zajęciem ubocznym chłopów wietnamskich jest hodowla jedwabników. W przeszłości rodzina chłopska w Wietnamie wykonywała wszystkie operacje związane z tą hodowlą począwszy od uprawy drzewa morwowego, aż do wyrobu tkanin jedwabnych. Tradycje te popierane są nadal przez władze DRW.

W ostatnich latach propaguje się w DRW plantacje takich upraw, jak ziele sezamowe, rośliny włókniste, lecznicze i służące jako przyprawy jak pieprz, goździki.

Hodowla

Warunki przyrodnicze Wietnamu sprzyjają głównie hodowli bydła. Jedynie w górskich rejonach kraju spotyka się większe ilości trzody chlewnej i drobiu. Hodowla bydła ograniczona jest do produkcji mięsa. Główną siłą pociągową stanowią bawoły i woły. Szczególną trudność miała młoda republika z zaopatrzeniem rolnictwa w bawoły, których pogłowie zostało wyniszczone w czasie działań wojennych w myśl zasady kolonialistów, że „zabić bawoła to znaczy zabić jednego chłopca, a zabić chłopca to znaczy zabić trzech żołnierzy wietnamskich”.

Poważną pozycję zajmuje rybołówstwo, ze względu na możliwość otrzymania znacznej ilości środków spożywczych. Morze i rzeki Wietnamu są bardzo zasobne w cenną pod względem spożywczym rybę. Najbardziej rozpowszechnione są makrele, tuńczyki, które odławia się intensywnie w okresie od listopada do kwietnia, oraz sardynki odławiane w ciągu całego roku.

Spoleczno-ekonomiczne przeobrażenia wsi

Pierwsze kroki w kierunku przebudowy ustroju rolnego podjęto po rewolucji sierpniowej w 1945 r. i proklamowaniu Demokratycznej Republiki Wietnamu.

Młoda republika otrzymała w spadku zacofane rolnictwo z dominującym wpływem stosunków feudalnych i kolonialnych. Ziemie były skoncentrowane w rękach obszarników i większych posiadaczy. Przeważająca część chłopstwa składała się z drobnych posiadaczy i ubogich dzierżawców. Obszarnicy stanowiący około 5% ogólnej liczby ludności, mieli w swoim posiadaniu 48% powierzchni ornej kraju. Około 10% powierzchni ornej należało do francuskich plantatorów, a 16% powierzchni stanowiło własność gromad, ale praktycznie biorąc ziemią gromadzką dysponowali obszarnicy, którzy mieli decydujący głos w samorządach gromadzkich. W ten sposób chłopci, stanowiący 90% ludności Wietnamu, mieli w swoim władaniu około 25% powierzchni ornej, przy czym uprawiali pozostałe obszary na zasadach umów dzierżawczych¹. Toteż w szczególności ciężkiej sytuacji byli drobni dzierżawcy, którzy nawet w latach urodzajnych nie mogli liczyć więcej niż na ok. 150 kg ryżu na osobę, co stanowiło zaledwie 50% zapotrzebowania. Dlatego też corocznie ta grupa ludności odczuwała brak środków żywnościowych w ciągu 6—7 miesięcy w roku. Rodziny drobnych i średnich posiadaczy odczuwały brak środków żywnościowych przeciętnie 1—2 miesięcy w roku. Rzecz zrozumiała, że sytuacja tych grup ludności zaostrzała się w latach posuch, ulew tropikalnych, powodzi i innych klęsk żywiołowych, kiedy straty w plonach wywoływały ostry głód ludności wsi i osiedli.

Istniały różne formy wykorzystywania trudnej sytuacji drobnych posiadaczy, jak np. wypożyczanie bawołów, ziarna siewnego itp., za które to usługi pobierane były opłaty głównie w ryżu. Stosowane też były formy odrobków.

W roku 1945 ludowo-demokratyczna władza Wietnamu na podstawie uchwały z 20 listopada 1945 roku zmusiła właścicieli ziemskich do obniżenia tenuty dzierżawnej o 25%. Począwszy od 1949 r. rząd DRW przystąpił do szeroko zakrojonych reform w rolnictwie, których punktem wyjścia jest podział ziemi między chłopów.

Na mocy dekretu Prezydenta DRW z 1 lipca 1949 r. ziemie stanowiące dotąd własność francuskich kolonizatorów i kolaborantów, zostały skonfiskowane

¹ Wysokość tenuty dzierżawnej za ziemię była wypłacona w naturaliach, przeciętnie w wysokości 50% otrzymanego plonu.

i podzielone między chłopów. Rozdzielone też zostały częściowo ziemie porzucone przez ich właścicieli, głównie ziemie obszarników.

W lipcu 1949 r. podpisany został nowy dekret o dalszej obniżce tenuty dzierżawnej i zniesieniu wszystkich form dodatkowych świadczeń chłopów na rzecz właścicieli ziemskich (dary, daniny itp.). Równocześnie wydano dekret skierowany przeciwko próbie ograniczenia powierzchni ziem oddawanych chłopom w dzierżawę oraz próbom skrócenia terminów dzierżawy.

Na początku 1953 r. KC Partii Pracujących Wietnamu przystąpił do nowej polityki agrarnej, mobilizując masy chłopskie do likwidacji wielkiej własności i przyznania prawa własności chłopom pod hasłem „ziemia dla tych, którzy ją uprawiają”. Opracowany został program przeprowadzenia reformy rolnej. Uwzględniając specyficzną sytuację w kraju podzielono klasę obszarników na trzy grupy:

- grupę kolaborantów i reakcjonistów
- grupę obszarników odznaczających się despotyzmem i neutralnych, oraz
- grupę członków Ruchu Oporu.

W zależności od przynależności do tej czy innej grupy, stosowano odmienne środki, jak konfiskatę mienia, rekwizycję lub wykup.

Program ten został zatwierdzony przez Zgromadzenie Narodowe DRW, po czym przystąpiono do jego realizacji w kilku etapach od 1955 do 1957 r.

Po zawarciu pokoju w 1954 r. przyspieszono realizację reformy rolnej w tym celu zostały między innymi wniesione do programu poprawki i zmiany, przewidujące umocnienie zasady przymusowego wykupu itp.

We wrześniu 1956 r. Plenum KC Partii Pracujących ujawniło błędy i wypaczenia, które miały miejsce przy przeprowadzeniu reformy rolnej. Ujawniono przekroczenia władzy przy zaliczaniu części średniorolnych do grupy kułaków, podobnie jak część kułaków uznano za obszarników, a w stosunku do obszarników nie stosowano kryteriów przewidzianych programem.

Okres realizacji reformy rolnej zakończył się w zasadzie w 1957 r. W wyniku przeobrażeń agrarnych pełnymi gospodarzami na wsi stali się chłopci pracujący.

Tabela 1

Zasobność w ziemię poszczególnych grup społecznych na wsi wietnamskiej

Wyszczególnienie	Przeciętnie ziemi na 1 członka rodziny w m ²	
	przed reformą rolną	po reformie rolnej
Obszarnicy	8 640	960
Kułacy	2 856	2 712
Średniacy	1 488	2 112
Małorolni	552	1 776
Bezrolni i biedota	240	1 752

W okresie realizowania reformy rolnej rozdzielono również bydło pociągowe, inwentarz żywy i martwy. Po reformie każde dwie rodziny małorolnych i dawnej biedoty miały co najmniej jednego bawoła i komplet narzędzi do uprawy.

Powstanie i umacnianie się nowych form ustrojowych na wsi

Po reformie rolnej następują przeobrażenia noszące charakter przesłanek ekonomicznych dla uzyskania wyższej produkcji i wyższej wydajności pracy.

Tworzą się pierwsze gospodarstwa rolne sektora państwowego, stawiające sobie za cel reprodukcję materiału siewnego, zwłaszcza ryżu, kawy i bawełny oraz bydła zarodowego. Znaczenie tych gospodarstw znacznie się rozszerzyło w latach następnych, kiedy to prócz zadań utworzenia trwałej bazy produkcyjnej, miały również na celu propagowanie wśród chłopstwa przodujących zabiegów agro- i zootechnicznych, mechanizacyjnych, selekcyjnych itp. W roku 1959 było już zorganizowanych 19 gospodarstw państwowych wzorowo prowadzonych. Odgrywają

one obecnie dużą rolę w rolnictwie DRW jako przykład wyższości wielkiego zmechanizowanego przedsiębiorstwa rolnego.

Pod koniec 1959 r. zaczęły swoją działalność stacje traktorowo-maszynowe pod zarządem państwowym. W roku 1959 było ich tylko 6, a już w roku 1961 sieć ich tak znacznie się rozszerzyła, że objęły swym zasięgiem usługowym wszystkie prowincje DRW. Pierwszy plan pięcioletni (1961—1965) przewiduje wdrożenie mechanicznej uprawy w rolnictwie DRW w 50%. Przewiduje się utworzenie w 1965 r. 330 stacji maszynowych, zaopatrzonych w 4 tys. traktorów, obsługujących 1 mln ha.

Wraz z zakończeniem reformy rolnej zaczęły powstawać nowe formy gospodarowania, oparte całkowicie lub częściowo na zasadach spółdzielczych. Ruch ten zapoczątkowany został powstawaniem grup pomocy wzajemnej wśród chłopów, którzy nie byli w stanie bez pomocy sąsiedzkiej uprawić posiadanej ziemi. Ruch pomocy wzajemnej rozwinął się w niektórych rejonach kraju tak dalece, że objął 90% rodzin chłopskich. Ta nowa forma gospodarowania znalazła poparcie rządu DRW, który na ten cel przeznaczył odpowiednie fundusze. Ruch pomocy wzajemnej, przy poparciu rządu nabrał po kilku latach bardziej skryształizowanej formy pod postacią „brygad pomocy wzajemnej” i uznany został za najniższą formę organizacji pracy kolektywnej na wsi.

Wśród „brygad pomocy wzajemnej” rozróżnić można brygady sezonowe, skupiające zazwyczaj 7 do 10 gospodarstw i organizowane głównie na okres pilnych robót polowych. Praca brygad wykonywana jest na zasadach kolektywnych kolejno w każdym gospodarstwie. Brygady stałe stanowią już wyższą formę pomocy wzajemnej. Różnią się one od brygad sezonowych nie tylko ciągłością pracy w ciągu całego roku, ale również i szerszą skalą stosowanych robót zespołowych (w pracach rolniczych i pomocniczych), przy czym ich organizacja zawiera elementy planowania, tworzenia funduszy zespołowych itp. W brygadach pomocy wzajemnej ziemia oraz inwentarz żywy i martwy pozostają własnością poszczególnych członków brygady. Podział dochodów odbywa się na podstawie włożonych wkładów pracy i zużytych środków produkcji.

Wyższą formę pracy zespołowej stanowią rolnicze spółdzielnie, zrzeszające gospodarstwa, które uzyskały dobre wyniki pracy na zasadach brygadowej organizacji pomocy wzajemnej. W spółdzielniach tych ziemię, należące do poszczególnych członków, uprawia się zespołowo według sporządzonego planu dla całego zrzeszenia. Na podobnych zasadach wnosi się do gospodarstwa bydło robocze i inwentarz martwy. Przy podziale dochodów uwzględnia się nie tylko wkład pracy, ale również odpłatność za wniesioną ziemię, sprzężaj i inwentarz martwy. Ten typ spółdzielni dominuje na terenie DRW.

Obok zrzeszeń, istnieją w DRW spółdzielnie produkcyjne opierające się całkowicie na zespołowej własności ziemi i środków produkcji. Podział dochodów następuje wyłącznie na podstawie włożonej pracy. Jesienią 1960 r. na terenie DRW było 3 610 spółdzielni tego typu.

O dynamice rozwoju ruchu spółdzielczego świadczyć może fakt, że w pierwszych dwu latach po zakończeniu reformy rolnej powstało 4 722 gospodarstw zespołowych, a w dwa lata później było ich już 29 tys. Większość z nich stanowią spółdzielnie niższych typów.

Perspektywy rozwoju rolnictwa DRW

Lata 1955—1957 w historii rozwoju rolnictwa powojennego DRW można by uznać za okres usuwania zniszczeń i skutków wojny, podnoszenia produkcji rolnej w oparciu o pomyślną realizację reformy rolnej.

Lata następne (1958—1960) stanowią już okres socjalistycznych przemian na wsi i pierwszy etap ogólnokrajowego rozwoju rolnictwa, podnoszenia produkcji zwłaszcza środków żywnościowych w oparciu o nowe formy ustrojowe na wsi. Ten drugi etap został nazwany Trzyletnim Planem Odbudowy.

W ostatnim roku Planu Odbudowy, mimo długotrwałej suszy powierzchnia zasiewów osiągnęła 2 869 tys. ha, co stanowi wzrost o 34% w porównaniu z 1939 r. Średnia roczna produkcja ryżu nieuszczonego w okresie planu trzyletniego wyniosła 4 740 tys. ton, podczas gdy w roku 1939 — 2 407 tys. ton. W wyniku tak znacznego przyrostu produkcji ludność Wietnamu uniknęła tradycyjnych głodowych przednówek. W ciągu ostatnich kilku lat średnie roczne spożycie na głowę mieszkańca osiągnęło 345,5 kg produktów żywnościowych, podczas gdy w okresie kolonialnym wynosiło ono zaledwie 233,2 kg.

Wydajność ryżu z 1 ha wzrosła w północnym Wietnamie w okresie planu trzyletniego średnio do 21 q, a w niektórych spółdzielniach rolniczych osiągnęła 30 q, podczas gdy w okresie francuskiego panowania zbierano zaledwie 12 do 13 q.

Szeroko zakrojone są perspektywy rozwoju rolnictwa w okresie pierwszego planu pięcioletniego 1961—1965. Uchwały III Zjazdu Wietnamskiej Partii Pracy przewidują, że w roku 1965 globalna wartość produkcji rolnej wzrośnie o 61% w porównaniu z rokiem 1960. Wydajność ryżu z 1 ha przekroczy 30 q. Każda spółdzielnia produkcyjna otoczona będzie opieką grupy techników i specjalistów, powstanie też szeroko zakrojona sieć terenowych rolniczych ośrodków doświadczalnych. Przewiduje się, że w tym okresie kadry rolnicze zostaną zasilone 3 tys. inżynierów i 10 tys. techników rolniczych.

Poziom produkcji ryżu nieuszczonego wzrośnie — według założeń planowych — do 7 mln ton. Przewiduje się poważne środki dla podniesienia produkcji innych roślin jadalnych, jak kukurydzy, patatów, bulw, fasoli, warzyw itp.

Zwiększył się również obszar roślin przemysłowych, jak włókniстых, oleistych, trzciny cukrowej, drzewa kauczukowego, krzewów kawowych i herbacianych, tytoniu itp., do około 10% powierzchni użytków.

W założeniach planu duży nacisk kładzie się na rozwój hodowli zwierząt pociągowych i rzeźnych. Tak więc pogłowie samych wołów pociągowych wyniesie w 1965 r. 1,85 mln a trzody chlewnej około 8,5 mln sztuk.

W planach perspektywicznych zamierzenia idą w kierunku:

- zastąpienia dotychczasowej monokultury ryżu przez zróżnicowaną pod względem czynności i upraw gospodarkę rolną,
- pełnego zaspokojenia zapotrzebowania ludności na żywność w ciągu całego roku i stworzenia niezbędnych rezerw w celu zapewnienia stałego zaopatrzenia rynku w produkty codziennego spożycia,
- zwiększenia upraw roślin przemysłowych,
- polepszenia stopy życiowej ludności, w tym i rodzin zatrudnionych w spółdzielniach produkcyjnych, których sytuacja materialna ma osiągnąć — według zamierzeń planowych — już w roku 1965 obecny poziom średniozałożonych chłopów.

W komunikacie Głównego Urzędu Statystycznego DRW o wykonaniu Narodowego Planu Gospodarczego za rok 1961, znaleźć można dane, świadczące o poważnym postępie dokonany już w pierwszym roku planu pięcioletniego w dziedzinie rolnictwa.

Dzięki powiększeniu powierzchni uprawnej zdołano osiągnąć w roku 1961 zbiory około 5,53 mln ton ryżu nieuszczonego i innych roślin jadalnych, co w przeliczeniu na głowę mieszkańca stanowi 352 kg. Dzięki wprowadzeniu metody dwukrotnych zbiorów w ciągu roku powierzchnia uprawy ryżu wzrosła o ponad 30 tys. ha, a powierzchnia zagospodarowanych odlogów wyniosła 72 tys. ha, czyli powiększyła się dwukrotnie w porównaniu z 1960 r.

Poważne osiągnięcia są do zanotowania w dziedzinie hodowli. Stan pogłowia trzody chlewnej na dzień 1. X. 1961 wyniósł 3 700 tys. sztuk, czyli o przeszło pół miliona więcej niż w 1960 r.

Powierzchnia stawów i terenów rybnych wzrosła o 61,6%, a ilość odławianych ryb o 42% w porównaniu z rokiem 1960.

Warto odnotować dalszy proces rozwijania się nowych stosunków produkcyjnych na wsi. Do października 1961 r. rolnicze spółdzielnie produkcyjne zrzeszały już 89% gospodarstw chłopskich. 68,5% wsi posiada na swoim terenie spółdzielnie liczące średnio 140 rodzin chłopskich, 192 wsie są całkowicie zrzeszone w spółdzielniach, a spółdzielnie wyższego typu obejmują 29% ogólnej liczby rodzin chłopskich.

Powierzchnia uprawna państwowych gospodarstw rolnych wzrosła o 45 tys. ha, co stanowi wzrost o przeszło 90% w porównaniu z 1960 r. Produkcja rolna wzrosła dwukrotnie, a pogłowie bydła i koni wzrosło o przeszło 77% w stosunku do 1960 r.

Na uwagę zasługuje fakt, że w dziedzinie mechanizacji rolnictwa w skali masowej założenia planu pięcioletniego ograniczają się na tym odcinku do akcji ulepszenia istniejących narzędzi i urządzeń i do zastąpienia przestarzałych radel i pługów bardziej nowoczesnymi. Dużą rolę ma w tym zakresie do spełnienia przemysł terenowy i rzemieślnicze spółdzielnie na wsi. Już obecnie na terenie całego kraju istnieje sieć zakładów wytwórczych i naprawczych sprzętu rolniczego, obejmująca łącznie 60 ośrodków naprawczych na szczeblu prowincji, 160 ośrodków powiatowych oraz 5 000 ekip produkcyjnych sprzętu rolniczego. Należy podkreślić, że nawet ta ostatnia grupa ośrodków maszynowych jest w stanie wykonywać lub naprawiać

i ulepszać narzędzia rolnicze wszelkich rozmiarów i z różnych materiałów, a więc z drzewa, żelaza, żeliwa itp.

W ciągu pierwszych 8 miesięcy 1961 r. ogólna liczba ulepszonych narzędzi rolniczych była ponad dwukrotnie wyższa niż w roku 1960.

Zadaniem ośrodków maszynowych jest między innymi działalność usługowa w zakresie częściowego przerobu płodów rolnych. W tym celu chłopom dostarcza się, obok prostych narzędzi pracy rolniczej, również młynki do mielenia kukurydzy, prasy do wyciskania oliwy, urządzenia do przerobu patatów na mąkę, siewczarki itp.

Podobnie potraktowany jest w planie pięcioletnim poważny problem nawożenia mineralnego. Zanim zakończona będzie budowa nowoczesnych fabryk nawozów fosforowych i azotowych, przemysł terenowy rozwija we własnym zakresie produkcję nawozów sztucznych w małych wytwórniach, głównie w okolicach obfitujących w odpowiednie surowce. W roku 1961 wybudowano 5 takich wytwórni w prowincjach nadmorskich. W tym samym roku ośrodki te dostarczyły rolnictwu ponad 5 tys. ton różnego rodzaju nawozów mineralnych. Ilość ta, choć jeszcze znikoma wobec istniejących potrzeb, podkreśla jednak wagę i znaczenie regionalnych ośrodków przemysłu terenowego w planie pięcioletnim. Opierając się na lokalnych źródłach surowca przemysł terenowy zdołał dostarczyć rolnictwu w 1961 r. znacznych ilości chemicznych środków owadobójczych. W założeniach pierwszego planu pięcioletniego przewiduje się wybudowanie dużej fabryki środków ochrony roślin. W ten sposób wspomniane wyżej fabryki nawozów sztucznych oraz fabryka środków owadobójczych, przy czynnej współpracy regionalnych ośrodków przemysłowych będą w stanie w najbliższych latach zaspokoić zapotrzebowanie wietnamskiego rolnictwa w nawozy sztuczne i inne środki chemiczne.

Obok zadań w dziedzinie umaszynowania i chemizacji rolnictwa, na przemyśle terenowym spoczywa główny ciężar zaopatrzenia wsi w materiały budowlane w pierwszych latach planu pięcioletniego. Główny nacisk kładzie się na produkcję cegły i dachówek, których wieś wietnamska w ostatnich latach otrzymała setki milionów. Materiały te przeznacza się głównie na budowę pomieszczeń gospodarczych, najbardziej narażonych na pożary, jak spichrze i suszarnie ryżu, oraz na domy mieszkalne. Ważną pozycję stanowi również produkcja wapna i cementu, którego ogromne ilości pochłaniają zwłaszcza urządzenia nawadniające.

SPIS LITERATURY

1. „Demokratyczna Republika Wietnamu” mies. 1961, 1962 (I — VI).
2. K. Kłopotow: Oczerki narodowo choziajstwa Diemokraticzeskoj Respubliki Wietnam. Moskwa 1956.
3. K. Mierzlakow: Diemokraticzeskaja Respublika Wietnam. Wydawnictwo IMO, Moskwa 1961.
4. Komunikat GUS DRW o wykonaniu Narodowego Planu Gospodarczego 1961.
5. La nouvelle critique L'experience wietnamienne. Mars. 1962.

Opr. E. Bialski